

בס"ד

גליון

אהלך באמיתך

דברי תורה

שיעורים

שיחות

מאת כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

ב

חודש אייר תשפ"ג

מסן הוצאת ספרי

מסירות ב"ק מן אדמו"ר שליט"א

גליון אהלך באמתך

גליון ב' - חודש אייר תשפ"ג

יצא לאור ע"י

מכון הוצאת ספרי אלעסק

כל הזכויות שמורות

Copyright 2023 ©

להשיג

בבית מדרשינו קהל לב שמח אלעסק

203 Ave. F Brooklyn NY 11218

גם אפשר לשלוח בקשה ל:

dtalesk@gmail.com

להערות והארות או ליטול חלק בהוצאות הגליון

אפשר לפנות להמכון

(347) 533-2946

התנצלות

היות שמיהרנו המלאכה כדי שנוכל להוציא הגליון לאור עולם, ע"כ לא עלה בידנו לעבור על תוכן הגליון כל צרכו, ונפלו בו כמה שגיאות, ושגיאות מי יבין

- תוכן הגליון -

גליון ב' - פרשת אמור תשפ"ג

ב. לשון החזקת הלכות.....

לשיעור ג' וד'

ג. שיעור ג' - יום א' פר' צו (הגדול) תשפ"ג.....

הכל בידי שמים + הכל מאתו יתברך שמו + הבוטח בה' אינו מחניף את העשירים + הקב"ה מפרנס את בני אדם בהרבה אופנים + מעיקרי הבטחון להתפלל בסדר להשי"ת להצלחה

ד. שיעור ד' - יום א' פר' טהרה תשפ"ג.....

הגישה הנוכחית ללימוד ספרי מוסר + מעלת בעל הבטחון שאינו לו רע כלל + ע"י בטחון משיגים את כל הצרכים + בזכות הבטחון ניצולים מן הצרה + העיקר לבטוח בה'

ט. דברי תודה.....

ל"ג בעומר שנת תשע"ז

בזכות התנא רבי שמעון יש לנו פתח לחזור ולהאיר עצמינו במקודם החטא + סגולת וקדושת יום ל"ג בעומר היולדת התנא רשב"י

יט. שיהזות.....

פתיחת זמן הקיץ שנת תשפ"ג לבחורי חמד באידיש

לשון החובת הלבבות

לשיעור ג' ד'

שער הבטחון - הקדמה

ומהם, שהבוטח באלהים יביאנו הבטחתו עליו שלא יעבר וולתו, ושלא יקוה לאיש ולא ייחל לבני אדם, ולא יעבדם להתרצות אליהם, ולא יחניף להם, ולא יסכים עמהם בבלתי עבודת האלהים, ולא יפחידו עינים, ולא יירא ממחלקותם, אבל יתפשט מכנדי טובותם וטרה הודאתם וחובת תגמולם, ואם יזכיה אותם לא יזחר בכבודם, ואם יכלימם לא יבוש מהם, ולא ייפה להם השקר, כמו שאמר הנביא (ישעיהו ג, ז): 'וה' אלוקים יעזר לי על כן לא נבלמתי על כן שמתו פני כחלמיש ואדע כי לא אבוש, ואמר (ישקאל ג, י): אל תירא מהם ומדבריהם אל תירא, ואמר (ישקאל ג, י) מדבריהם אל תירא ומפניהם אל תחת, ואמר (ירמיהו ה ט): אל תירא מפניהם, ואמר (ירמיהו ה, ט): אל תחת מפניהם, ואמר (ישקאל ג, ט): כשמיר חזק מצר נתתי מצחק לא תירא אותם ולא תחת מפניהם.

ומהן, שהבוטח באלהים יביאהו בטחונו לפנות את לבו מעניני העולם, וליחד לכבו לעניני העבודה, ויהיה דומה במנוחת נפשו ורחב לבו ומעוט דאגתו לעניני עולמו לבעל האלכימיה, והוא היודע להפך הכסף לזהב והנחשת והברזל לכסף על ידי חכמה ומעשה. ועוד, כי הבוטח באלהים יש לו עליו יתרון בעשרה דברים.

תחלתם, שבעל הכימיה צריך לדברים מיוחדים למלאכה לא יגמר לו דבר וולתם ולא ימצאם בכל עת ובכל מקום. והבוטח באלהים טרפו מבטח לו מכל סבה מסכות העולם, כמו שאמר הכתוב (דברים ט, ג): למען הודיעך כי לא על הלחם לבדו יחיה האדם כי על כל מוצא פי ה' יחיה האדם, כי הסבות אינן נבצרות ממנו בכל עת ובכל מקום, כאשר ידעת מדבר אליהו עם העורבים, ועם האשה האלמנה וענת רצפים וצפחת המים, ודבר עובדיהו עם הנביאים שאמר (מלכים א' יב, ג): ואחבא מנביאי ה' מאה איש חמשים חמשים איש כמערה ואכלכלם לחם ומים, ואמר (תהלים לד, יב): כפירים רשו ורעבו ודרשי ה' לא יחסרו כל טוב, ואמר (תהלים לד, י): יראו את ה' קדשו כי אין מחסור ליראיו.

והשני כי בעל הכימיה צריך למעשים ולמלאכות לא ישלם לו תפצו וולתם, ואפשר שימיתוהו ריחם ועשנם עם התמדת העבודה ואורך היגיעה בהם לילה ויומם. והבוטח באל כבטחה מהפגעים ולבו בטוח ממצא הרעות, וכל אשר יבואנו מאת האלהים יהיה לו לששון ולשמחה, וטרפו בא אליו במנוחה והשקט ושלוה, כמו שכתוב (תהלים כג, ג) בנאות דשא ירביצני על מי מנוחת ינהלני.

והשלישי כי בעל הכימיה אינו מאמין על סודו וולתו מיראתו על נפשו. והבוטח באלהים אינו ירא משום אדם כבטחונו, אבל הוא מתפאר בו, כמו שאמר דוד המלך עליו השלום (תהלים נז, ג): באלהים בטחתי לא אירא מה יעשה אדם לי.

חובת הלבבות שער הבטחון

שיעור ג' - יום א' פר' צו (הגדול) תשפ"ג

בתוכן:

הכל בידי שמים / הכל מאתו יתברך שמו / הכוטה כה' אינו מחניף את העשירים / הקב"ה מפרנס את בני אדם בהרבה אופנים / מעיקרי הבטחון להתפלל כסדר להשי"ת להצלחה

ראיתי חטה בתוך החבית. מיד חזר לביתו ונטל החטה מהחבית והביאו להרבי להראות לו כי אכן האמת כדבריו שמצא חטה בחבית, וכשהביאה להר' שמואל לקח את החטה לידו וחתכו לכמה חתיכות, והראה להיהודי שהאמת כדבריו שאין זו חטה אלא מין עשב בעלמא.

האיש הזה התפלא מאוד על המראה, דמנא ידע רבו שאין זה אלא עשב בעלמא מבלי שישתכל עליו ולבחון הדבר, ואכן נתברר הדבר כדבריו. נענה רבי שמואל ואמר לו, הנה אל תחשוב שהיה כאן ענין של מופת או רוח הקודש, רק הענין הוא כך, דבששמעתי מפך שמצאת חטה מיד אמרתי לעצמי שאי אפשר להיות כן במציאות, וסיבת הדבר היה דהנה כתב המחבר בתחילת הלכות פסח (או"ח סי' תכ"ט, סעיף א') בזה"ל: שואלין ודורשין בהלכות פסח קודם לפסח שלושים יום. הג"ה, ומנהג לקנות חטים לחלקן לעניים לצורך פסח. ותמחהו כל המפרשים על הרמ"א, דמהו ענין זה אצל זה. אכן הענין הוא שהרמ"א בא לתת עצה וסגולה טובה, כיצד יוכל האדם להשמר מראש ומקדם שלא תתעורר אצלו שום שאלה בהלכות

הכל בידי שמים

טרם שנמשיך בדברי המחבר ז"ל, נקדים שני נקודות מענין הבטחון ששייך לימי ההכנה לחג הפסח שאנו עומדים בו. ראיתי בספר אמרות טהורות מאת כ"ק אדמו"ר מראחמיסטריווקא שליט"א (ניסן, שיחות יקרות, מעות חיטין), שמביא סיפור מאת הרה"ח ר' משה בטלן ז"ל, (הרה"ח רבי משה ז"ל היה איש חשוב מאוד, והאדמו"ר מראחמיסטריווקא שליט"א מביא ממנו כמה עובדות וסיפורים נפלאים. חכה להסתופף בצל הרבה מן הצדיקים הקדושים שבדור הקודם, אצל האדמו"ר הישנוח ישראל מאלכסנדר ז"ע והדברי שמואל מסלונים ז"ע, ועוד הרבה צדיקים). שמעשה היה אצל הרה"ק ר' שמואל מקאמינקא ז"ע, שהגיע אליו יהודי אחד באמצע חג הפסח, שמצא חטה בתוך חבית המים אשר הכין ברוב עמל ויגיעה לצורך חג הפסח, ובימים ההם לא השיגו המים בקל כמו היום, אלא היה טירחא גדולה לשאוב ולהכין את המים לצורך הבית. ואיש ההוא היה שבור מאוד מהמקרה הזה, ושאל מדרכו מה לעשות. השיב לו רבו, שאין לך להצטער על זה, כי בודאי אינו חטה כלל. והאיש ההוא תמה מאוד על דברי רבו, דהרי

שסגור בבית משוגעים ל"ע, ואמר לו רבי אביגדור שמעולם לא היה במקום כזה והוא ירא ללכת שם, אבל הראש ישיבה הפציר מאוד שיבוא עמו לקיים את המצוה הזאת לשמח לבות הנשברים. ואחרי כמה הפצרות הסכים לילך עמו, ומתאר רבי אביגדור המחזה הנדראה שהיה שם בעת שנכנס לשם, שכל המשוגעים הסתכלו עליו כמשוגע, וצחקו ממנו. ואמר רבי אביגדור שמכיר טובה להראש הישיבה שהפציר בו לבוא עמו, כי באותה שעה התחיל להכיר בחסדי הבורא ית' שאינו כמו אנשים ההם, ואכן יש לו דעת מיושבת.

ובזה הסביר רבי אביגדור ז"ל את ענין הקרבנות, שתכלית הקרבן היה גם כן שנתחיל להכיר טובת ה' שנתן בנו רמ"ח אברים. דהרי הקרבן בא לכפר על החטא, והרמב"ן ז"ל (ויקרא א, ט) ביאר אופן הכפרה באריכות, וז"ל: ויותר ראוי לשמוע הטעם שאומרים בהם, כי בעבור שמעשי בני אדם נגמרים במחשבה בדבור ובמעשה, צוה השם כי כאשר יחטא יביא קרבן יסמוך ידיו עליו כנגד המעשה, ויתודה בפיו כנגד הדבור, וישרוף באש הקרב והכליות כנגד ידיו ורגליו של אדם העושים כל מלאכתו, ויזרוק הדם על המזבח כנגד דמו בנפשו, כדי שיחשוב אדם בעשותו כל אלה כי חטא לאלוקיו בגופו ונפשו, וראוי לו להשתפך דמו וישרוף גופו לולי חסד השם שלקח ממנו תמורה וכפר הקרבן הזה שיהיה דמו תחת דמו, נפש תחת נפש, וראשי אברי הקרבן כנגד ראשי אבריו, והמטות להחיות בהן מורי התורה שיתפללו עליו. וקרבן התמיד בעבור שלא ינצלו הרבים מחטוא תמיד, ואלה הדברים מתקבלים מושכים את הלב כדברי אגדה. עכ"ל.ק. היוצא לנו מדבריו הק' שעל האדם לצייר שבעצם היה מן הדין שיקריבו אותו לקרבן לפני ה' לכפרה על חטאותיו. אבל מחמת רוב חסדי ה' ציוה לו שיקריבו תמורתו קרבן בהמה, וזה יכפר בעדו. וזה בעצמו הוא הכפרה על החטא שחטא לה', שההורוי תשובה

פסח, והרי הדבר חמור מאוד ואפשר לעבור על איסורים חמורים עם משהו חמץ, על כן גילה לנו הרמ"א שהעצה להינצל מכל חשש הוא שיתן מעות חיטין לעניים, ובזכות זה ינצל מכל השאלות, ולא יארע אצלו שום חשש מכשול בפסח. בזה סיים רבי שמואל ואמר אל האיש הזה - הנה לפני חג הפסח כשחזרתי על הפתחים לקבץ מעות חיטין עבור עניי העיר, נתת לי תיכף ומיד סכום הגון בעין יפה וברוח נדיבה, על כן ידעתי מיד שאצרך לא יארע שום מכשול, ומה שאמרת שמצאת חטה בהחבית שלך על כרחך שאינו חטה אלא דבר אחר, שזכות המצוה בודאי תעמוד לך שלא תבשל באיסור משהו חמץ בפסח.

והיוצא לנו מזה לעניינינו, שכדי להינצל ממשוהו חמץ בפסח צריכין לסייעתא דשמיא, ולא מהני מה שמוסיפין בהשתדלות ע"ז, כי אחרי ככלות הבל צריכין עדיין להגיע לשמירה עליונה. והעבודה המוטלת עלינו הוא לקיים את הדינים כהלכתן, וגם לעשות הסגולות המבווארים בשולחן ערוך, והשאר לבטוח בה' שיזכה לשמירה עליונה להנצל מחשש איסור. ועל דרך זה מוטלת על האדם לחיות בכל ענייניו משך ימי חייו, וכמו שייסד לנו החובת הלבכות בשער הבטחון שלו, שבודאי מוטלת על האדם לעשות מצדו את ההשתדלות הנרצה, אבל מכל מקום צריך הוא לבטוח בה' שיעזור לו, כי ממילא יהא צריך להגיע לסייעתא מן שמיא להצליח בדרכיו, ומבלי סייעתא דשמיא לא ישיג כלום.

הכל מאתו יתברך שמו

עוד ראוי להקדים נקודה חשובה מענין הבטחון, שאפשר ללמוד מפרשיות הקרבנות שאנו לומדים עכשיו. דסיפר הגה"ח ר' אביגדור מילר ז"ל שביום אחד התקשר לו ראש ישיבה אחד, וביקש ממנו שאלך עמו לבקר אחד מתלמידיו

בעל בטחון באמת, ואפשר לו לחיות חיים של מנוחה ושלוה.

הבוטח בה' אינו מחניף את העשירים

וזל"ק: ואחת התועלות מהם, שהבוטח באלוקים יביאנו הבטחתו עליו שלא יעבוד זולתו, ושלא יקוה לאיש, ולא ייחל לבני אדם, ולא יעבדם להתרצות אליהם, ולא יחניף להם, ולא יסכים עמהם בבליתי עבודת האלוקים, ולא יפחדוהו ענינם, ולא יירא ממחלקותם. כי טבע האנשים הוא שכשצריכין להגיע לטובות של בני אדם מתחילין לחנוף אותם, ולהסכים בדעתם גם כשהוא נגד דעת התורה.

וענין זה הוא נסיון גדול, כי מצד אחד צריכין לכבד את העשירים וכמו שכותב הרמב"ן באגרת הידוע לבנו, וז"ל: על כן אפשר לך איך תתנהג כמדת הענוה ללכת בה תמיד... ואם חסם או עשיר הוא עליך לכבדו, ע"כ. וגם גורמין בזה שיחזרו ויוסיפו בנתינת צדקה. אבל מצד שני אפשר לצאת מזה מכשול גדול, שלפעמים הם מתחילין להרגיש כ"מבינים", וצריכין להאזין להם בכל דעותיהם בכל הענינים, ואפילו בענינים רוחניים. אבל לא כן דרך התורה, כי בענינים רוחניים צריכין להתנהג על פי דברי אנשים תלמידי חכמים שיש להם דעת תורה, ואסור לשמוע ולציית בדעת בעל הבית.

וכשמתחזקין במדת הבטחון ומאמינים שממילא אין ממונם כלום, כי הכל בא מאתו יתברך, וממילא אין צריכין להחניף אותם כל כך, ואין צריכין לשמוע ולציית להם בכל דבר, דהרי אין מפסידים כלום ממילא.

וזל"ק: אבל יתפשט מבגדי טובותם ושורה הודאתם וחובת תגמולם, ואם

הללו מכפרים עליו. נמצא שבשעה שהאדם הביא קרבן התחיל להכיר בחסדי הש"י שהשאיר אותו עם אבריו, שמעיקר הדין היה לו להחזיר את כל אבריו וכל חיותו להש"י כשחטא, ומרוב חסדו ית' נתן לו הקב"ה טובה מיוחדת שיוכל להתכפר ע"י שיביא קרבן תמורתו.

ועל דרך זה מבאר מה שמצינו בנוסח תפילת שמונה עשרה שאנו מתפללים בכל יום שלשה פעמים, שכל הברכות האמצעיים שהם בקשות, הנוסח בסגנון אחד, חוץ מברכת 'אתה חונן' ששם הנוסח שונה משאר הבקשות, שבכל הבקשות מתחילין מיד לבקש על דבר הנצרך, משא"כ בברכת אתה חונן מתחילין מקודם לומר: "אתה חונן לאדם דעת" ורק אחר כך מבקשים "וחננו מאתך מאתך חכמה בינה ודעת", והלא דבר הוא. ולפי ה"ל אפשר לומר הכונה בזה, שכל הבקשות שבשמו"ע יודע ומרגיש כל אחד כשבא לבקש מה' מה שחסר לו ומרגיש בנפשו שצריך לרחמי שמים, ע"כ אפשר לבקש מיד על הדבר שצריכין, אבל לא כן הוא כשבאים לברכת אתה חונן, ששם יש הרבה פעמים שאין האדם מרגיש באמת לאמיתו שגם הדעת שלו הוא מקבל מהש"ת במתנה, וכל אחד חושב לעצמו שהרי הוא חכם עצום והוא בעצמו גרם לו חכמתו, על כן כשבאים לבקש על דעת, בזה תקנו אנשי כנסת הגדולה שנאמר מקודם "אתה חונן לאדם דעת", כאומר שאני מודה שגם הדעת והחכמה שלי בא ממך לבד, ואחר הקדמה זו אפשר לבוא ולבקש מהש"ת שיתן לי דעה בינה והשכל.

וענין זה הוא יסוד גדול לכל חיינו, ובפרט לפי מה שלומדים עכשיו בספר חובת הלבבות, שעבודת האדם הוא להכיר שהש"ת נותן לנו כח לעשות חיל, ואפילו הדעת שלנו בא מהש"ת בעצמו. ורק כשמגיעין להכרה זו אפשר להיות

הקב"ה מפרנס את בני אדם בהרבה אופנים

עכשיו בא המחבר ז"ל לפרט את מעלות הבוטח בה, ומבאר שיש לו יותר הרחבת הדעת ומנוחת הנפש מאדם שהוא "אמן הכימיקה", שיכול ליצר כסף וזהב מבדיל ונחושת.

וזל"ק: ומהן שהבוטח באלהים יביאה בטחונו לפנות את לבו מעניני העולם, וליחד לבבו לעניני העבודה, ויהיה דומה במנוחת נפשו ורחב לבו ומעוט דאגתו לעניני עולמו לבעל האלכימיה, והוא היודע להפך הכסף לזהב והנחשת והבדיל לכסף על ידי חכמה ומעשה. ולא עוד, כי הבוטח באלהים יש לו עליו יתרון בעשרה דברים.

תחלתם - היתרון הראשון, שבעל הכימיה צריך לדברים מיוחדים למלאכה לא יגמר לו דבר זולתם ולא ימצאם בכל עת ובכל מקום, שאמן הכימיקה זקוק למלאכתו לחמרים ומכשירים מיוחדים, שמבלעדיהם הוא לא יכול להוציא לפועל שום דבר, ואין הוא יכול להשיג אותם בכל עת ובכל מקום, וכמו שהיה בזמנינו אלה בתקופת הקורונה, שהבעלי מלאכות לא היו יכולים להוציא מכח את הפועל שום דבר כיון שלא היה בהשיג יד, והשער עלה ליוקר גדול אשר כמוהו לא נתייתה מעולם. ולא כן הבוטח באלהים טרפו מבטח לו מכל סבה מסכות העולם כמו שאמר הכתוב: (דברים ת, ג) למען הודיעך כי לא על הלחם לבדו יחיה האדם כי על כל מוצא פי ה' יחיה האדם, והיינו שחיי האדם אינם תלויים במזון בלבד, אלא מכל דבר שנברא במאמר ה' יכול האדם לחיות כשהבורא רוצה. כי הסבות אינן נבצרות ממנו בכל עת ובכל מקום, שהרי

יזכיה ותם לא יזהר בכבודם, ואם יכלימם לא יבוש מהם, ולא ייפה להם השקר, כמו שאמר הנביא: (ישעיה ג, ז) וה' אלקים יעזר לי על כן לא נכלמתי על כן שמתי פני כחלמיש ואדע כי לא אבוש. ואמר (יחזקאל ב, ו) אל תירא מהם ומדבריהם אל תירא. ואמר (יחזקאל ב, ו) מדבריהם אל תירא ומפניהם אל תחת, ואמר (ירמיה א, ח) אל תירא מפניהם. ואמר (ירמיה א, יז) אל תחת מפניהם. ואמר (יחזקאל ג, ט) כשמיר חזק מצר נתתי מצחך לא תירא אותם ולא תחת מפניהם, וכל זה הוא מפני שהרי אנו מאמינים שהכל הוא מהשי"ת, והעשירים הללו אינם כי אם שליח מהשי"ת למסור לנו המעות, ולכן אין שום סיבה להחניף אותם ולייפות להם את השקר.

ובענין זה שמעתי עובדא נפלאה מאדמו"ר אחד בארץ ישראל, שמידי שנה היה רגיל לבוא לארה"ב לקבץ מעות בעבור המוסדות שלו, וערך דינער מפוארה מיוחד בשביל הנגידיים תומכי המוסדות. ברבות הימים החליט בנפשו שלא לערוך עוד הדינער, שהרי זהו נגד הבטחון, דהרי אם יראה בהם איזה עוולה יירא מלהוכיח אותם משום דהרי תומכים הם מוסדותיו ואינו רוצה לערוך מחלוקת עמם, אבל הרי לא זו הדרך, וכמו שייסד לט החובת הלבכות כאן בדבריו הק', שאם יש להוכיח אחד על איזה עבירה שעובר אסור לירא ממנו מפני שום סיבה, ובפרט סיבת העושר. ומשום זה אינו עורך עוד את הדינער להנגידיים שאינו רוצה לשעבד את עצמו להם להיות כעבד אליהם.

מעיקרי הבטחון להתפלל כסדר להשי"ת להצלחה

ובענין הבטחון נכלל גם כן שצריכין להתפלל להשי"ת להצלחה במעשה ידינו. בספר בעל שם טוב (מאירת עינים - הקדמה, אות מ') מביא סיפור הלזו מהרב הקדוש ר' יצחק מעשכין זצ"ל, שפעם אחת ציוה אותו הבעל שם טוב שיביאו לו יין ממדינת בתרביא בהשגחה גדולה ושמירה יתירה על צד היותר כשר על פי דין תורה לכבוד חג הפסח, והוא מסר את הדבר לתלמידו הרה"ק ר' דוד ממיקלאיוב זצ"ל, שהלך בשליחות רבו לעשות את היין בשביל הבעל שם טוב לחג הפסח. והיות שעבודת היין הוא בימי אלול ותשרי על כן נתעכב שם כל חדשי אלול ותשרי עת עבודת היין, והשגיח בעצמו על כל פרט ופרט שבעסק עשיית היין מבלי שום היסח הדעת שיהיה הכל כשר על צד היותר טוב, וגם אחרי חג הסוכות נתעכב שם עוד איזה שבועות עד אחד גמר תסיסת היין שיוכלו ליתנו בהחביות, והיות שהיה אז זמן קלקול הדרכים היה לו יגיעה גדולה וטירחא עצומה בחזרתו עם היין לביתו. כשהגיע למעזיבו רץ תיכף להבעל שם טוב לבשר אותו שהביא יין בשמירה מעולה כחפצו, והנה באותו רגע שעמדה העגלה עם החבית היין לפני בית הבעל שם טוב, רכב שם קאזא"ק אחד מהשומרים של אדון העיר שהשגיחו שלא יביאו יין שרף להעיר ממקומות אחרים, וכשראה העגלה ציוה לפתוח החבית שיוכל לבדוק אם הוא יי"ש, ואכן לא היה יי"ש, אבל היה יין, ובאותו רגע נפסל כל היין שנעשו יין נסך בהסתכלות הגוי עליהם.

מיד חזר ונכנס רבי דוד להבעל שם טוב בכבי' ובנפש עגומה, ואמר לו ילמדנו רבינו מפני מה נתחייבתי בעונש גדול כזה שרציתי למסור נפשי לדבר מצוה, ואחרי כל היגיעות והטירחות המרובות שהיה כרוך בה נתברר שהכל היו להבל ולריק. אמר לו הבעל שם טוב שסיבת העונש היה

לא חסדים לבורא אמצעים לפרנסת האדם בכל עת ובכל מקום.

ודבר זה צריך חיזוק רב לכל אדם בכל מצב שהוא, לידע ולהאמין כי אין גבול וקצבה להאופנים שהקב"ה יכול לפרנס אותנו. ובפרט בימים אלו כאשר מסתיימן ה"קאויד געלטער" מהמדינה, שזה היה מציאות משונה, שמצד אחד ירדו הרבה עשירים מנכסיהם בתקופת הקורונה, מכמה טעמים, אבל מצד שני היה כמה אברכים צעירים לימים שהתחילו להשתכר מכל מיני אופנים מעות הרבה שלא עפ"י דרך הטבע, ועכשיו בשמתיימן המעות הללו צריכין לידע שלא קצרה ידו של השי"ת לפרנס את בריאותו עם כל מיני אופנים, וממילא אין לדאוג על חסרון הכנסה הלזו.

וזל"ק: כאשר ידעת מדבר אליהו עם העורבים - דכשחטא אחאב מלך ישראל והכעיס את ה' בעבודת אלילים, עצר אליהו הנביא את הגשם, ומכל מקום הביאו העורבים לחם לאלהיו לפרנס אותו במקום שהוא שהיה, שהיה מקום שומם. **ועם האשה האלמנה** - שהיה גם כן באותה התקופה שעצר אליהו את הגשם, שעשה הקב"ה נס שכף הקמח ומעט השמן שהיה לה, היה האמצעי שיפרנס את עצמה ימים רבים. **וענת רצפים וצפתת המים** - זה היה אחרי שאליהו הנביא קידש את ה' בהר הכרמל והרג את נביאי הבעל, רצתה איזבל אשת אחאב להרוג את אליהו, וכשראה את עצמו בסכנה ברח לבאר שבע, ושם המציא הקב"ה את פרסנתו "עוגת רצפים וצפתת מים". **ודבר עובדיהו עם הנביאים, שאמר** (מלכים א', יח, יג) **ואחאב מנביאי ה' מאה איש חמשים חמשים איש במערה ואכלכלם לחם ומים. ואמר** (תהלים לד, יא) **כפירים רשו ורעבו ודרשי ה' לא יחסרו כל טוב, ואמר** (תהלים לד, י) **יראו את ה' קדשיו כי אין מחסור ליראיו.**

פשוט שהיה ג"כ בידי המצות שאפה, ואמר לו הצדיק שרוצה להחליף את המצות שלו עם המצות שאפה הוא. האישי הזה שמח מאוד כמוצא שלל רב, והחסידיים תמחו מאוד על המראה הנפלאה הלזו. אבל אח"כ נתברר להם שאיש הפשוט הלזה אמר כל ספר תהילים באותו יום בבכיות נוראות בתפילה להשי"ת שיזכה למצות מהודרים לקראת חג הפסח.

שאל אותו הבריסקער רב מהו הלימוד מסיפור זה, אמר רבי יושע העשיל שבפשוטות אפשר ללמוד מזה כח הצדיק שהסכים ליתן המצות שלו לאיש פשוט שהתפלל בפשיטות להשי"ת. אבל אמר לו הבריסקער רב שלדעתו עיקר הלימוד הוא, שהקב"ה סיבב לאיש פשוט הלזה מצות מהודרים מאוד כיון שהתפלל אליו בלב נשבר ובתמימות שיזכה למצות מהודרים.

מפני ששכחת עיקר השמירה, שהיה לך להתפלל להשי"ת שהוא יעזור לך לשמור היין כתיקונה, ובשביל ששכחת ששמירת השי"ת השומר האמיתי לכן עלה לך כך, וכמאמר הכתוב (תהלים קכו, א): אם ה' לא ישמור עיר שוא שקד שומר.

הגה"ק אב"ד בריסק זצ"ל היה נוהג את עצמו בעבודה גדולה באפיית המצות עם הידורים נפלאים לכבוד חג הפסח מידי שנה בשנה, והסדר אצלו היה שאחרי אפיית המצות היה נכנס לבית המדרש קארלין, פעם פגש באיש אחד ושמו ר' יושע העשיל אלטאפסקי ע"ה מחסידי קארלין, ואמר לו החסיד שיש לו חסידישע מעשה לספר לו, פעם היה צדיק אחד שבגמור אפיית המצות שלו עם הידורים וחומרות מיוחדים היה בשמחה מאוד, והודה לה' על שזכה למצות מהודרים לקראת חג הפסח. וכשהלך בשוק פגש באיש

שיעור ד' - יום א' פר' טהרה תשפ"ג

בתוכן:

הגישה הנכונה ללימוד ספרי מוסר / מעלת בעל הבטחון שאינו לזרע כלל / ע"י בטחון משיגים את כל הצרכים / בזכות הבטחון ניצולים מן הצרה / העיקר לבטוח בה'

הגישה הנכונה ללימוד ספרי מוסר

אחד שהיה לומד בספה"ק אורחות צדיקים לבדוק מה שיש עליו לתקן בנפשו, ואחרי לימודו הגיע להחלטה שאינו רואה כלום מה שיש עליו לתקן, כי לפי ראות עיניו תיקן את מדותיו בתכלית ההשלמה. אח"כ התבונן בנפשו דאי אפשר להיות כך שהספר הזה לא נכתב בשבילי, ובדאי יש איזה לקח מוסר שנכתב בעבורי, על כן חזר ולמד את כל הספר מהחל ועד כלה. ועכשיו כשגמר לימודו בפעם

לכבוד ההילולא קדישא של הרה"ק מצאנו צוק"ל בעמ"ס דברי חיים שחל ההילולא היום, נאמר דבר נפלא שהביא משמו בספר אמרי יהודא, עה"כ בפרשתנו (ויקרא ב, ב) אשה כי תזרע וילדה זכר וטמאה שבעת ימים. דהנה היה אדם גדול

עובד ה', שכל עוד שאין להאדם מדת האמת אינו מתקיים אצלו את קניני העבודה, כמו שאמרו ז"ל קושטא קאי, וזהו אשה כי תזריע שאם האדם קונה בנפשו את מדת האמת, אז וילדה זכר - אפשר לו להצליח ולעשות פרי בעבודת השי"ת, אבל כל עוד שהאדם מרמה את עצמו וסובר שאין לו מה להוסיף בעבודת ה' דהא השלים את עצמו בכולו, אי אפשר לו ליכנס בשערי עבודת ה'.

וגישה זו צריך להיות אצלינו כשבאים ללמוד את דברי החוכות הלבבות, שעדיין לא הגענו אפילו לנקודה כלשהו בשלימות מדת הבטחון, ועלינו להוסיף חיל ולהשקיע עבודה רבה להחדיר בלבבינו את יסודות האלו שיהיו קניינים בנפשינו כיתד שלא תימוט.

מעלת בעל הבטחון שאין לו רע כלל

וז"ל: **והשני, כי בעל הכימיה צריך למעשים ולמלאכות, לא יושלם לו הפצו זולתם שמבלעדיהם אין מגמתו יכולה לצאת מבח אל הפועל, ואפשר שימיתיהו ריחם ועשנם אם ח"ו יטעה בדרך מלאכתו, עם וחין מזה התמדת העבודה וארך היגיעה בהם לילה ויומם, שצריך הוא להתמיד בעבודה יומם ולילה, ולהשקיע כוחות רבות הן בגוף והן בנפש. ולא כן הבוטח בקל בבטחה מהפגעים - הרי הוא בטוח שלא יזק משום פגעים, ולבו בטוח ממצא הרעות, וכל אשר יבואנו מאת האלוקים יהי' לו לששון ולשמחה.**

טרם שנמשיך בדברי המחבר נחזור למה שהתחלנו לבאר בשיעור הראשון בהבנת החילוק בין אמונה לבטחון, אשר במושכל ראשון שניהם נראים כדבר אחד, ומי שיש לו אמונה בודאי יש לו בטחון וכן להיפך, אבל באמת אינו כן, ובביאור

השני הגיע להחלטה הפוכה לגמרי, שאדברה הרי צריך הוא לתקן את כל מידותיו, ולא השלים את נפשו בשום מדה מן המדות המנויים בהספר. וכך התחיל לתקן את מדותיו דבר דבר על אופניו, וכפי הדרכת האורחות צדיקים.

ובזה ביאר הדברי חיים צוק"ל הכתוב, אשה כי תזריע הכוונה על איש כזה שהוא במדרגה נמוכה בבחינת אשה, וילדה זכר אבל חושב ודומה בנפשו כאילו הוא בדרגה גבוהה בבחינת זכר, לו בא הכתוב לומר וטמאה שבעת ימים, שהעצה בעבורו להגיע לתקן מדותיו כראוי הוא, שישפיל עצמו וידמה בנפשו כאילו הוא טמא, שבעת ימים הכוונה על הז' מידות, שיחשוב כאילו אין לו כלום מכל השבע מדות, ועדיין נחשב בטמא בענינים אלו. ועל ידי זה יגיע לוביוס השמיני ימול בשר ערלתו, שיזכה לימול את בשר ערלתו - הוא היצר הרע והמדות הרעות. עכ"ל ד הקדושים, זכותו יגן עלינו ועב"י.

והנוגע לענינינו, שמי שחושב בנפשו כאילו הוא שלם בכל המדות ואין לו מה לתקן, צריך הוא ללמוד בספרי מוסר, ומיד יפקחו עיניו ויראה שלא השלים את עצמו בשום אחד מן המדות כלל, ויש לו עבודה גדולה לתקן את נפשו כראוי.

אבל באמת לא מנהי רק עצם הלימוד בספרי מוסר, כאיש הנ"ל שבראשית דרכו לא ראה שום סיבה לתקן את עצמו, כי אופן הלימוד בספרי מוסר צריך להיות עם נקודת האמת, ורק אם האדם לומד את ספרי המוסר עם הנקודה של אמת שמוכן לגלות לעצמו את האמת ולא לרמות את עצמו, אז יוכל להגיע להשלים את נפשו. ובזה מרמז בספה"ק דברי שמואל על פסוק הנ"ל, שאמרו חז"ל ע"ז אשה מזרעת תחילה יולדת זכר. שהר"ת של אשה מזרעת תחילה, הוא אמת, והיינו שכשהאדם רוצה ליכנס בשערי עבודת ה' צריך הוא לקנות בנפשו את מדת האמת ורק בזה אפשר לו להתחיל להיות

הדברים מצינו בכמה מן הראשונים והאחרונים שירדו לעומק הדברים לבאר הענין, ולא הגענו בתחילת דברינו לבארן כל צרכן, על כן נמשיך קצת בענין זה. והחובת הלבכות כאן מגדיר הענין בדבריו הללו בקצרה, שכותב כי מי שהוא בעל בטחון שלבו בטוח בהש"ת, ישמח בכל מה שיביא עליו האלוקים. ונבאר את דברינו.

דהנה מצות האמונה שנצטוינו מפי הש"ת הוא להאמין במציאות ה', ובהשגחת ה' על בראיו. וזה כולל שיאמין האדם כי כל המקרים הנעשים בכל הבריאה כולה, כולם נעשים בהשגחה פרטית מאת הש"ת, ואין שום מציאות שיהא קורה שום דבר בעולם מבלי הנהגת הבורא עולם, וכמו שהאר"ך הרמב"ן (פר' בא), במצות האמונה בהשגחת ה'. ובאמת הרי זה דבר פשוט מאוד, ועם קצת התבוננות אפשר להגיע לזה בקל. ונגקוט דוגמא לזה דהנה דבר פשוט הוא לכולנו דמי שיש לו בית דירה צריך הוא להשגיח על פרטי הדברים, ולהשגיח בתמידות על נקיון וסדר הבנין, ואם לא ישגיח כסדר בעינא פקחא על כל פרט ופרט יפסיד ממונו ורכושו, ולא יהא קיום לכל הבנין שלו. על אחת כמה וכמה הבריאה הגדולה שברא הקב"ה המלאה פרטים ע"ג פרטים, בודאי הרי הוא משגיח על כל הבריאה שיהא לו קיום, ואם היה חלילה מסיר השגחתו מהבריאה אפילו לרגע אחד היה כל הבריאה מתקלקל, ובכן דבר פשוט הוא להאמין שהקב"ה מסבב את כל הסיבות בכלל ובפרט.

וכל זה הוא מצות האמונה, ולפי דברינו לעיל נתבאר זהו דרגת רבי עקיבא שהיה אומר כסדר כל מה דעביד רחמנא לטב עביד, וכדברי התולדות יעקב יוסף שמבאר דרבי עקיבא היה אומר כנ"ל, והיינו שבשקרה אצלו דברים לא טובים היה מאמין כי בודאי מאת ה' היתה זאת ובודאי היה תכליתו לטובה, והגם שאינו מבין למה. אבל מצות הבטחון הוא ענין אחרת לגמרי, והיינו שכל מה שקורה

אליו הוא לטובתו, ובטוח בה' בדבר זה, ולמשל כשאדם הולך לרופא לרפאות את עצמו מאיזה מיחוש שיש בגופו, וכדי לסלקו משם צריכין לעשות ניתוח ולהסיר משם המחלה, הרי הניתוח הזה קשה מאוד, והוא יסורים טראים שאי אפשר לתאר, אבל יודע בנפשו ידיעה גמורה שבודאי זהו טובה בעבורו, ואין אליו שום פקפוק בדבר זה, כי בע"ה ע"י שיעבור היסורים הללו יוכל להתרפאות ולהיות כאחד האדם. וזהו הבטחון האמורה כאן, והוא שהאדם בטוח בה' בכל ענינו, דהרי מאמין בהשגחת ה' בכל פרט ופרט, ושהוא מסבב את כל הסיבות, וממילא הגיע להרגשה שהוא בטוח עליו, ובכן גם שקורים אליו מקרים לא טובים הרי זה אצלו "לששון ולשמחה", כי בטוח בה' כי זהו לטובתו. וזהו כונת התנא נחום איש גז שהיה אומר על כל דבר גם זו לטובה, כי היה בטוח שזהו טובה גדולה אצלו.

ובענין זה מסופר על הרה"ק ר"ר זושא מאניפאלי ז"ע, דהנה פעם נכנס הרה"ק הר"ר שמעלקא מניקלשבורג ז"ע אל הקודש פנימה להרה"ק המגיד הגדול ממעזריטש ז"ע, ושאל אותו בכונת אמרו ז"ל כשם שמברך על הטובה כך מברך על הרעה, דהרי כיצד אפשר לברך על מקרה רעה ממש כמו שמברך על מקרה טובה, ואמר לו המגיד שישאל מפי תלמידו הר"ר זושא והוא יפרשנו לו היטב. וכששאל את הר"ר זושא אמר לו, שאינו יודע מה להשיב לו תשובה בדבר, כי אינו יודע מהו המציאות של רע כלל, וממילא אינו מבין הקושיא. וזה היה מפני שהרבי ר' זושא היה בעל בטחון בדרגא גבוה מאוד, וממילא הגם שכמה פעמים היה לו מצבים לא טובים כגון שלא היה לו מה לאכול, וקרה לפעמים שהיה מסתובב בשוק כאחת העניים מבלי מקום דירה, מכל מקום היה לו בטחון בה' כי בודאי זהו לטובתו, וממילא השיב להרבי ר' שמעלקא כי אינו יודע מה זאת

ושומם, ודימה את עצמו לשה הבוטחת על הרועה, וממילא אינו חסר לו מאומה, כי כאותו רועה רחמן המרביץ את עדרו בנאות דשא ומוליך אותם אל מים שקטים וצלולים, כך יזמין לי ה' ברחמיו את כל הצטרבותי גם כאן. ואמרו חז"ל שהיה מדבר זה יבש כחרס והרטיבו הקב"ה מטוב עולם הבא, ומזה אפשר ללמוד כי הבוטח בה' פרנסתו באה אלי בכל מקום בהשקט ושלוה.

סיפר הגאון רבי שלום שוואדרון זצ"ל שפעם פגש בהגאון רבי וועלוויל איידלמאן ז"ל, וראה שהוא מלא שמחה יותר מכפי הרגילו, שאל אותו רבי שלום לשמחה מה זו עושה, אמר לו רבי וועלוויל, כי הסדר אצלי הוא שמידי כל שני שבועות הנני מקבל את משכורתי מהישיבה שאני עובד שם מבלי שום מחסור, ובכן היה לי כבר איזה הרגש כאילו הכל בא ממילא ושכך צריך להיות, אבל עכשיו כבר עברו כמה חדשים שעדיין לא שילמו התשלומין, ולכן אני שמח מאד על המקרה כמוצא שלל רב, שעכשיו התחלתי להרגיש יותר שפרנסתי בא מאת ה' ולא משום סיבה אחרת.

ובענין זה מסופר על איש כפרי שהיה דר בכפר אחד סמוך לעיר קאלביסוב, שפעם היה נצרך לישועה גדולה בענין פרנסתו והחליט לנסוע אל הרה"ק מאפטא זי"ע שהיה אז אב"ד דעיר קאלביסוב לבקש ממנו שיפעול ישועה בעבורו. כשנכנס להרה"ק מאפטא אמר לו האפטא רב שיבטח בהשם ולא ידאוג עוד על פרנסתו כלום, והקב"ה ישיפע לו פרנסתו. ונכנסו הדברים בעומק לבו של האיש, וחזק את עצמו לבטוח בהשם שבודאי יספיק לו את צרכיו, ובמשך התקופה נתעלה לגביר אדיר. פעם אחת ראה קבוצה של חסידים נוסעים לעיר קאלביסוב להרה"ק מאפטא, התחיל האיש הנ"ל לגעור אחריהם: "מה לכם לנסוע להרבי, בטחו בה' והוא ימלא את צרכיכם, ואין שום סיבה לבטל הזמן לנסוע להרבי...".

רע, כי מעולם לא קרה אליו דבר רע כלל, וכל מה שקרה אליו היה טובה גדולה בעבורו.

היוצא מזה כי מדת הבטחון הוא דרגא אחרת מהאמונה, דהאמונה הוא שמאמין בכל המקרים כי בודאי מאת ה' נסבה הסיבה, והגם שאי אפשר לדאותו הריוה מחזק את עצמו עם אמונה בהשגחתו הפרטית. אבל לא כן הוא מדת הבוטח, שאינו אומר שיש כאן מקרה רע שיצטרך להאמין כאן יותר, דהרי אין שום רע כלל, דהרי כל כולו הוא רק טוב בתכלית ההטבה, כי מאת ה' אי אפשר לצאת שום רע. ולדוגמא אפשר לצייר את האמונה למי שמנהיג את הפליגע"ר (פ"לא"ט), שמה שהוא יכול להנהיג את כל הפליגע"ר אינו מגודל הבנתו וידיעתו בהחכמה העמוקה המונחת תחת הנהגת הפליגע"ר, אלא מפני שכך לימדו אותו וכך מתנהג עם אמונה שכן הוא, ומציית למה שציווי אותו ובוה הוא מנהיג את הפליגע"ר. וכמו כן הוא האדם שאין לו כי אם אמונה, היינו שהוא מאמין שכן הוא המציאות, והאדם הבוטח היינו שהתברר אצלו בברירות גמור שהכל הוא לטובתו, וזהו מעלה יתירה מאמונה סתם.

ע"י בטחון משיגים את כל הצרכים

וזהו שכותב כאן החובת הלבבות שבעל הבטחון לא רק שהוא בטוח שבודאי יהי' לו רק טוב, אלא גם כשיקרה אצלו דברים רעים יהי' אצלו זאת רק לששון ולשמחה. ובוה ממשיך כאן לבאר החיים של מנוחה שיש לבעל בטחון שאינו צריך לדאוג על פרנסתו כלל וכלל.

וזל"ק: וטרפו בא אליו במנוחה והשקט ושלוחה, כמו שכתוב (תהילים נג, ב): בנאות דשא ירביצני על מי מנוחות ינהלני, זה אמר דוד המלך עליו השלום כשהיה במדבר יבש

כלום. ולכן – סיים הרה"ק משינאווא, אני ראיתי שממילא אי אפשר לי בדרך הטבע להשיג את צרכי החתונה, על כן החלטתי שהדרך הנכונה בעבורי הוא לבטוח בה' והוא יעשה את צרכי, כמו שכתוב (תהילים לו, ה): בטח עליו והוא יעשה, ולכן הוספתי על שיעורי הרגילים דהרי אין לי שום סיבה לבטל מן התורה אפילו לרגע אחד.

ובזה אמר הרה"ק מסטראפקוב לאותו האיש, דאדרכה משום שהמצב קשה אצלך כל כך, זהו סיבה יתירה שתוסיף לבטוח בה' ולא לדאוג כלל על שום דבר, ובדואי ימלא משאלותיך מבלי שום חסרון. כששמע חתנו של הרה"ק מסטראקוב ז"ע הרה"ג ר' דוב בער ליפשיץ זצ"ל את הסיפור הזה, שאל מחותנו האם תובעים מאנשים פשוטים להיות במדריגת הצדיקים כמו הרה"ק משינאווא, הרי אין אנו במדריגה זו. השיב לו חותנו הרה"ק מסטראפקוב כי בודאי אין לנו להשיג ברגע אחד אותן המדריגות של הצדיקים הקדושים, אבל צריכין עכ"פ לידע בתכלית המדריגות וכסדר לדבר מהם ולשאוף להגיע לאותן המדריגות.

ובאמת אחרי שהאדם חי על האדמה כמה שנים, ניתוסף לו יותר בהירות בהכרה זו שאין מה לדאוג כלל, ואי אפשר כי אם לבטוח בה' על כל דבר, שהרי ע"י נסיונות החיים מתגלים אליו מציאות זה יותר ויותר. אבל איש הירא את ה' מכיר בזה גם בנעורו, ועי"ז יש לו חיים של מנוחה ושמחה וכדברי החובת הלבכות.

בזכות הבטחון ניצולים מן הצרה

זול"ק: השלישי החובת הלבכות ממשיך כאן במעלת בעל הבטחון יותר מן האומן שיודע לייצר כסף וזהב, כי בעל הכימיה אינו מאמין על סודו זולתו דהיינו שאינו מגלה את סוד היצירה לשום אדם שאינו רוצה שידעו מזה ויוכלו לקפח

פעם נכנס יהודי אחד אל הרה"ק מסטראפקוב ז"ע, והתאונן אליו בלב נשבר שמצב הפרנסה בביתו, שאין לו במה לפרנס את בני ביתו, ושען להרבי שאינו מבין למה אין לו פרנסה הרי יש לו בטחון בה' שיפרנס אותו, ומה יש לו לעשות עוד. אמר לו הרה"ק מסטראפקוב אספר לך מה שהיה אצל אבי הרה"ק משינאווא ז"ע, כי ידוע שמצב בפרנסה בביתו היה איום ונורא, והיה מתפרנס א"ע ובני ביתו בדוחק גדול. פעם כשהתחתנו אחד מצאצאיו והתקרב זמן החתונה, וראתה הרבנית ע"ה שאין במה להכן צרכי החתונה, ובעלה הקדוש יושב בבית המדרש כאילו לא היה כאן כלום, ואדרכה הוסיף לעצמו שיעורים ולימודים, ואינו דואג כלל על צרכי ביתו, נכנסה אליו לבקש ממנו שיראה להשתדל להשתכר איזה כסף שיהי' להוצאת החתונה, אבל הוא דחה אותה בדיחוי דברים. באותה תקופה הגיע לעיר שינאווא אחד מאחיו של הרה"ק משינאווא, הלכה הרבנית והתאוננה אליו על המצב, וביקש ממנו שישתדל אצל בעלה שיתחיל לדאוג על צרכי ביתו, ובפרט שיום החתונה מתקרב ובא וכלו כל הקיצין.

כששאל אחיו את פי הרה"ק משינאווא על טענת הרבנית, השיב לו הרה"ק משינאווא יסוד גדול במדת הבטחון. ואמר לו כי להמון עם יש טעות בהבנת מצות הבטחון, כי סוברים שלדבר קטן ולעניינים הנראים כי יש בדרך הטבע מה לעשות מצוה לבטוח בה', אבל בודאי כשיש דברים קשים וגדולים צריכין ליכנס בעובי הקורה להוסיף בהשתדלות יומם ולילה להשיג הצרכים, אבל באמת אין זה נכון, אלא אדרכה, בדברים קטנים נצטוינו לעשות את ההשתדלות הנרצה להשיג הצרכים, אבל בדברים גדולים אשר בדרך הטבע אין מקום להשיג הדבר אדרכה בזה צריכין לבטוח בה', ולא לדאוג כלל כי בודאי יספיק את צרכי מבלי שום מחסר, ובאופן זה פטורים אפילו מחובת ההשתדלות, כי ממילא אי אפשר לעשות

אבל הגה"ק מצאנו הלך לדרבו ליטול את ידיו ובידך אשר יצר בקול ובכונה גדולה כדרכו, והתיישב לפני הספר, בין כך הגיע הרשע עם חיציו, שכונותו לעשות ח"ו מחשבת זדון לבו. וכשראה אותו הגה"ק מצאנו התחיל ללמוד בהתלהבות יתירה, ולא עשה לפניו שום רושם. רעש איש הצבא, אבל הוא המשיך לעשות את עצמו כאילו אינו נוגע הדבר אליו כלל, ובין כך התחיל לצעוק איש הצבא בקול נמוך, עד שהלך משם מבלי לעשות שום דבר.

וכמוכן שאחר שרצה לירות את חיציו נעשה רעש גדול בכל הבית ובכל העיר, נכנס אחד להגה"ק מצאנו ושאל אותו למה לא ביקש ממנו שיניח לו את חייו, וכיצד עשה את עצמו כאילו לא רעש כלום. והשיב לו הגה"ק מצאנו שכונתי היה דבר פשוט מאוד, כי כל דבר שנעשה בבהלה עלול יותר שישלוט שם סכנה, על כן בחרתי לעצמי הדרך להיות במנוחה וישוב הדעת, ועי"ז נקלט כחו של הרוצח. כי בזכות הבטחון שהארם בוטח עצמו בד' זהו הסגולה שישתלק הסכנה ממנו, אבל אם הייתי ח"ו באיזה פחד מאותו הרשע היה זה בעצמו הגורם שיקטרג השטן עלי, אבל בזכות הבטחון והמנוחת הדעת שהיה לי באותה שעה נצלתי.

ובזה מפרש, כי הגה הרשעים ידרכון קשת כוננו חצם וכו', כי השתות יהרסון צדיק מה פעל, שהצדיק שואל ואין מבין כלל שההצלה מקשת הרוצח הוא בזכות כחו ומופת שלו, והוא מחשיב כאילו הכל הוא על פי חוק בטבע כי אם אין מתפחדים אין לרשע כח להזיק, זהו דרך הצדיק שאינו רוצה לדרוש שהיה בכח קדושתו.

העיקר לבטוח בה'

בספר דרכי חיים (סיפורים אות כ"ז) מביא שיחה נפלאה ששוח הגה"ק מצאנו זי"ע עם תלמידיו,

פרנסתו, מיראתו על נפשו [וראיתי ביאור הענין בזה, דהרי זה שאינו מגלה סודו לשום אדם הוא ראי' שאינו עושה פרנסתו באמונה, וצריך הוא לדמות להשיג חפצו, וזהו ראי' שאינו בוטח בה' באמת]. והבוטח באלוקים לא רק שאיננו ירא משום אדם בבטחונו, אבל עוד יותר מזה הוא מתפאר בו, כמו שאמר דוד המלך עליו השלום (תהילים נ"ב, ג): באלוקים בטחתי לא אירא מה יעשה אדם לי, כי אי אפשר לשום אדם להשיג גבולך כלל.

בספר דרכי יעקב עה"פ (תהילים י"א, ב - ג): כי הגה הרשעים ידרכון קשת כוננו חצם על יתר לירות כמו אפל לישרי לב. כי השתות יהרסון צדיק מה פעל. ומפרש עפ"י מעשה שהיה אצל זקיני הגה"ק בעל דרכי חיים וצללה"ה שלפני שבנו ביתו היה דר בדירה בשכירות בעה"ב, לא רחוק מאשר הי' אחר כך בשכונתו ביתו עי"ז זוג' הצדיקת ע"ה בזיווג שלישי, ובאותו הבית היה דר גם ראש צבא לחיל עסטרייך, ורבינו היה דר במעל לו. איש הצבא הנ"ל היה רשע וצורר היהודים, ובפרט בעת שראה עבדות הגה"ק מצאנו זי"ע, ועם כל זה לא היה בכוחו להזיק לו בשום אופן, כי לא היה לו שום סיבה ועלילה לקום עליו.

פעם אחת בלילה בעת שהיה הגה"ק מצאנו בדביקות מותך לימודו הק' היה צריך לצאת לצרכיו, והיה כבר אחר חצות באמצע הלילה, וכמוכן שהלך עם משמשו על הגאניק (-פארשט) שמוחוץ לביתו ולא עלה על דעתו שיהיה מי בחצר, אבל הרשע הנ"ל בא באמצע הלילה מאיזה מקום רשע משענך וכדומה, וכאשר הגה"ק מצאנו שפך המי שופכין מהגאניק ירדו איזה טיפות על הרשע הנ"ל, מיד התחיל הרשע לצעוק בקול גדול על העולה הגדולה, ולא נתקדרה דעתו עד שרץ לביתו ליקח משם קשתו ורצה רח"ל להרוג את הגה"ק מצאנו.

מביתי ולא היה בידי לפורטה אפילו שוה פרוטה, והיה מחוץ לעיר מכס ונתן לי בעל המכס ב' ר"ב, ונסעתי על אם הדרך עם בניי ובני ביתי כמו על חתונה, והיו הרבה הוצאות, וברוך ה' שהיה כל מה שהיינו צריכין. אבל כשבאתי אצל המחותן היה בליל שישי, ולא היה לי אפילו פרוטה אחת תחת ידי. וכבר קרא אותי המחותן שאבוא אליו, אבל נתיישבתי דהרי מעות אין לי לסלק ולמה צריך אני לילך עוד עכשיו בלילה, על כן השבתי אליו שאבוא למחר אי"ה.

והיו ממחרת הגיע אלי הגבאי שלו שהוא קורא אותי לבוא אליו, והוכרחתי לילך. וכשבאתי לביתו ונתן לי שלום, אמרתי לו תיכף: 'מחותן, להוי ידוע שאין לי אפילו פרוטה, אם המחותן רוצה לערוך החתונה, הרי טוב, ויש לי הכלה פה והנני מוכן לערוך החתונה, אבל אם לאו ארצה לנסוע לעיר הקרובה לכאן שביקשו ממנו שאשבות אצלם על שבת קודש'. ולמעשה ערכנו החתונה, ולא דיבר המחותן כלל משום מעות. וכמה מעות הוצאתי כבר על בני עד הנה'. עד כאן היה תוכן דברי הגה"ק מצאנו זי"ע, שלימד לתלמידיו כי אין על מה לדאוג, ואין צריכין אפילו להתפלל על הפרנסה כי הקב"ה שהוא אחראי עלינו ישפיע עלינו מכל טוב.

[השיחה נשמעה הלאה בבית הרבי, והתלמידים התעקשו לטעון שאכן צריכין להתפלל על פרנסה, והגה"ק מצאנו ציער את עצמו מאוד על זה שאינם מקבלים את דבריו, וכשרצה לנוח קצת על מטוה, קם אחרי שעה קצרה, ואמר: 'הם בלבלו אותי ואיני יכול לישן'].

בשנה אחת בליל שמיני עצרת שחל אז בשבת קודש, והיות שעדיין לא היה בי אם שעה עשירית על כן המתין מלערוך הסעודת יו"ט, והרבה אפשר ללמוד משיחת חולין מתלמידי חכמים בענין הבטחון שאנו מדברים עכשיו.

וזה היה תוכן הדברים: הר"ר יוסף שיף התחיל לדבר, ושאל מהגה"ק מצאנו: 'רבי למחר מברכים גשם אי"ה, ונכון שרבינו יתפלל על פרנסה. הרי הרבי ר' מענדלי מרימאנוב זי"ע התפלל גם כן על פרנסה'. ורבינו השיב: 'צריכין להתפלל על חיים והפרנסה בא ממילא אחריו, כי מאן דהייב חיי יהיב מזוני'. וכה המשיך הויכוח למשך של שני שעות, בעת שהתלמידים היו מבקשים שהרבי יתפלל בעדם על הפרנסה, אבל הוא התעקש לאמר שאין להתפלל כי אם על חיים, עד שנתייגעו הזקנים והלכו לביתם, ונשארו שם אצל רבינו החסידים האברכים בני הנעורים, ואותו המדובר המשיך הלאה.

פתח אחד ואמר: 'מה לעשות כשיש לאחד בת שכבר הגיעה לפרקה והיא בת עשרים ואיזו שנים, וצריך להשיאה ואין לו לפורטה הוצאות כאלו, מה יעשה'. השיב לו רבינו: 'הרי אינך המחותן לבדך, הא יש עוד מחותן כאן כאמרם ז"ל (קידושין ל): שלשה שותפין באדם, א"כ הבורא ב"ה הוא ג"כ המחותן ומה לך לדאוג על ההוצאות'.

והמשיך רבינו לספר: 'כשנסעתי להשיא בתי ראצע למדינת רוסלאנד עם נכד הרה"ק ר' ישראל יעקב מטשערקאס זי"ע [הלא הוא חתנו הרה"ק רבי מרדכי דוב מהארנאסטייפל זי"ע], ונסעתי

דברי תורה

ל"ג בעומר שנת תשע"ז

בתוכן

בזכות התנא רבי שמעון יש לנו פתח לחזור ולהאיר עצמינו במקודם החטא / סגולת וקדושת יום ל"ג בעומר הילולת התנא רשב"י

למאי הכי נמי לא בא עליהם הקללות אם חטאו, ומהו הפיוס במה שאמר להם משה "כיום הזה" המאיר לכם, ומהו הרמז בזה.

והנה אפשר לבאר הענין עפ"י מה דאיתא במדרש עה"פ: ויקרא אֱלֹהִים אֲאֹר יוֹם, אֲלוּ מַעֲשֵׂיהֶם שָׁל לְדִיקָיִם. וְאֲחֻשָׁךְ קָרָא אֵיִלָּהּ, אֲלוּ מַעֲשֵׂיהֶם שָׁל רָשָׁעִים. וְהַעֲנִין בְּזֵה הוּא לְכַשְׁאֲדָם עוֹבֵר עֲבִירֹת נַעֲשָׂה חוֹשֵׁךְ אֲלָלוּ, וְזֵה שְׁכַתְּבַּת הַמִּדְרָשׁ שְׁמַעֲשִׂיהֶם שָׁל רָשָׁעִים מוֹרָה עַל חוֹשֵׁךְ. וְזֵה שְׁמַעֲשִׂנוּ כַּאֲן לְכַשְׁשַׁמְעוּ יִשְׂרָאֵל אֵת הַמִּתְחַלְלֵת הַקְּלָלוֹת הַתְּחִילוּ לְסוּג אַחֲרֵי וַיִּירָאוּ שְׁמָא יִבְרָאוּ עֲלֵיהֶם כָּל הַקְּלָלוֹת וְהַגְּרוֹת הָאֵלוּ, וְלִכְן אָמַר לְהֵם מִשָּׁה רִבִּינוּ עַ"ה וְחִזַּק אֲוֹתָם שְׁאִין לְהֵם עַל מַה לְּדַאֲוֹג כָּלֵל, כִּי גַם ח"ו כְּשֵׁהִיוּ נִכְשָׁלִים בְּעֲבִירֹת מִכָּל מִקּוֹם עֲדִיין מוֹנַחַת וּגְנוֹז בְּפִנְיֹת לְבַב אִישׁ יִשְׂרָאֵלִי אֲוֹר נִפְלָא, וּבְנִקּוּדָה זֹז שְׂבָזָה אֲפֻשָׁר לָנוּ לְחַזֵּר וּלְהַאֲיר אֵת עַצְמֵינוּ בְּאֲוֹר

בזכות התנא רבי שמעון יש לנו פתח לחזור ולהאיר עצמינו במקודם החטא

בפרשתינו מלינו התוכחה, שמסר משה לישראל שיבוא עליהם אם חלילה לא יקיימו את התורה. ובפרשת נצבים אלל התוכחה דקס מלינו בפסוק (דברים כט, יב): למען הקים אותך היום לו לעם, והוא יהי' לך לאלוקים. ופירש"י (ד"ה והוא יהי' לך): ומדרש אגדה למה נסמכה פרשת אחס נצבים לקללות, לפי ששמעו ישראל ממה קללות חסר שתיס חוץ ממ"ט שבתורת כהנים, הוריקו פניהם ואמרו מי יוכל לעמוד באלו, התחיל משה לפייסם אחס נצבים היום, הרבה הכעסתם למקום ולא עשה אחסם כליה, והרי אחס קיימים לפניו. היום: כיום הזה שהוא קיים והוא מאפיל ומאיר, וכך עתיד להאיר לכם, והקללות והיסורים מקיימין אחסם לפניו, ואף הפרשה שלמעלה מזו פיוסין הם... עכ"ל. ולכאורה יש להבין

אבל הרי ידוע מליצת קדשו של הגה"ק **בספ"ק אגרא דב"ה** להגה"ק **בספ"ק אגרא דב"ה** זי"ע שאמר, שלשיטת הגאונים הגם שעדיין מאיר בשוק דינו כאילו הוא כבר לילה, אבל לשיטת הרבינו תם הגם שכבר חושך בחוץ מכל מקום דינו כאילו הוא יום. ולפי הג"ל אפשר להבין הרמז בזה, שזהו לחיזוק נפלא לכל אדם, שהגם אם כבר חושך בחוץ, והיינו שהחשיך את עיניו בחטאים ועוונות, עדיין אפשר לו לחזק את עצמו ולהחשיב עצמו כאילו הוא יום, ולחזור ולהאיר כמקודם.

ובזה אפשר עוד לרמז בנוסח התפילה שאומרים בראש השנה "וזכות תם יוליא חיוס". כי לפי שיטת הרבינו תם אפשר לנו ללמוד זכות, ולנאת זכאי ביום הדין, כי זהו רמז שהם הם החשיכו עצמינו בחטאים, עדיין יש בחינת יום שאפשר לנו להאיר את עצמינו בזה.

בספ"ק אגרא דב"ה להגה"ק **בספ"ק אגרא דב"ה** זי"ע (פר' בראשית), שתיבת בראשית"ת ר"ת **אזר תזרת ר'בי ש'מעון ב'ן יוחאי**, כי בזכות רבי שמעון נברא כל הבריאה כולה. ואפשר להבין הענין עפ"י הג"ל, לידוע שבשעת בריאת האדם נתייעץ כביכול הקב"ה את המלאכים נעשה אדם בצלמינו כדמותינו, וטענו המלאכים שאין זה לתועלת דהרי אפשר שיחטא האדם ויקלקל את מעשי בראשית, אבל התשובה להם היה שהגם שיהיו חוטאים מכ"מ אין זה רעונם האמיתי, וגם אחרי החטא אפשר לחזור ולשוב לו יתברך בתשובה ובהחטא. היולא מזה דבזכות התנא רבי שמעון נברא

ה' כמקודם. וממילא אם יקחו נקודה זו לשוב להשי"ת, לא יבוא עליהם את כל התוכחות האלו כלל. ולכן לא הוצא הקב"ה הקללות עליהם כי עדיין יש להם מקום לשוב אליו, ולתקן את כל מה שעיוותו.

והסיבה לזה שהם הם עברנו ונכשלו בחטאים עדיין יש עלינו לימוד זכות, הוא עפ"י הילדוע **מהב"ע** שם **טוב** הק' זי"ע שאמר דבית מחשבה אזלינו, ועיקר מחשבתו של איש יהודי הוא לעשות רצון בוראו ית', וממילא הגם שעבר ונכשל בעבירות עדיין אפשר ללמד עליו זכות כי במחשבתו לא היה רעונו בזה כלל, ומה יעשה שגבר היצר עליו. וידוע שזהו שיטת רבי שמעון בהלכתא רבתא לשבתא, דסבירא ליה לדבר שאינו מתכוין מותר, ורבי יהודה חולק עליו וסבירא ליה לדבר שאינו מתכוין אסור, וביאור מחלוקתו הוא אם אזלינן בתר מחשבת האדם או בתר המעשה. וממילא נמצא שרבי שמעון ס"ל דאזלינן בתר מחשבה, ולשיטתו יש ללמד זכות עלינו על שנשאלים אנו בחטאים לפעמים כי באמת אין זה רעונו כלל.

וברדך רמז אפשר לפרש בזה הפלוגתא הילדוע בין שיטת הגאונים והרבינו תם בענין השקיעה ובין השמשות, להגאונים סוברים שמיד בשעת השקיעה מתחילה זמן בין השמשות, וי"ג דקות אח"כ נעשה לילה. ושיטת רבינו תם הוא שאחרי השקיעה יש עוד שמונה וחמשים דקות שדינו כיום ורק אחר זה מתחילה הבין השמשות והלילה. ואין כאן המקום להאריך בעומק פלוגתתו,

אלא צריכין לזה יגיעה רבה, ובתחילת הדרך אפשר להיכשל כמה פעמים, ולכן אומרים להאדם שידע מקודם משימתו של רבי שמעון דסבירא לוי דגם אחר הכשילון והחטא אפשר לחזור ולשוב להשי"ת במקודם. ולכן אפשר להכונן לקראת קבלת התורה מתוך שמחה ובצטחון.

סגולת וקדושת יום ל"ג בעומר היולדת
התנא רשב"י

היום הקדוש ל"ג בעומר מסוגל מאוד לפעול בדבר ישועה ורחמים, וידוע מספרי קודש כי בכל מקום שנמצאים בני ישראל ומתפללים, הם מאטרפים לתפילות בני ישראל שמתפללים במירוץ אלל הציון של התנא הקדוש רבי שמעון, ומתקבלים לרחמים ולראון. וגם ידוע האותות ומופתים והישועות הנפלאים הנעשים לבני ישראל בזכות התנא רבי שמעון, וכמו שמפורסם מהגם הפלא שהיה בשנת תרפ"ה אלל הציון של רבי שמעון, שהיה שם חסון נורא כשמתה חיזה ילד, והיה תחיית המתים. ועכשיו מצאתי סיפור אחרת נפלא מאוד, שהיה ג"כ במירוץ עשרה שנים אחרי המעשה הנ"ל, שהיה איש אחד ושמו רבי יוסל לפת"ע, ובשנת תשי"ג שהיה אחרי הקמת המדינה הטמאה, היה ליבור קטן מאוד אלל המערה ביום ל"ג בעומר, והוא דרש להליבור ממעלת הציון הקדוש של רבי שמעון, ובפרט ביום השמחה שלו ל"ג בעומר, וסיפר הוא הסיפור שלהלן: בשנה אחת מן השנים, באתה למירוץ ביום ל"ג בעומר אשה עשירה עד למאוד

כל העולם. וזהו גם מה שאומרים צפיוט ואמרתם בה ל'חי: לב"י ישראל האיר, בסוד תורה הבהיר, כאור החמה מזהיר. לאפשר לומר שמרמז אלן לשיטת רבינו תס, שגם כשכבר חושך על פני הארץ, נחשב עליון כאור החמה מזהיר, לשיטתו של רבי שמעון שייסל בסוד התורה הבהיר בהל' שנת לסבירא לוי להולכין בתר מחשבה, ובה האיר לב"י ישראל שיש מקום ונקודה טובה בכל בר ישראל שיוכל לשוב להשי"ת, ולחזור ולהאיר כימי קדם, בזכות אדונינו בר יוחאי.

ולפי כל זה אפשר ליתן טעם למה שמצינו שנתפרסם בכל תפלות ישראל להלליק הדלקות גדולות לכבוד התנא אלוקי רבי שמעון בן יוחאי, כי השפעתו של רבי שמעון הוא בענין זה להאיר לבני ישראל בכל מצבים שהם נמצאים שם, שאפשר להאיר גם אחרי שנכשלים בחטאים ועוונות.

בספה"ק בני יששכר מנאר דימי הספירה נחלק לשני חלקים, הימים שעד ל"ג בעומר, והימים שאחר ל"ג בעומר עד חג השבועות. שעד ל"ג בעומר יש ל"ב יום, ואחר ל"ג בעומר יש טו"ב ימים עד חג השבועות. וכותב שימי הספירה מיום ל"ג בעומר והללא יש להם חשיבות מיוחדת להכין את עצמנו לחג קבלת התורה, ולפי כל הנ"ל אפשר לומר טעם בזה. דקודם שבאים לב"י את התורה צריכין לידע שאין להתייאש אם נכשלים ומתרפים אחר כך, דאי אפשר להגיע לתכלית המדריגות מיד אחרי שמקבלין התורה,

לציתי עם ילד חי, ויאתה משם. לא עברה כמה דקות אחדים ושמעו כולם שהילד לועק "מאמע, מאמע", ומדבר כאילו לא היה. ויהי לנס פלא לעיני כל הקהל.

בשמיים רבי יוסל כפתער את הסיפור, היה איש אחד מן האנשים שם שהתחיל לנחק, שאל אותו לשמחה מה זו עושה. אמר לו אני אותו הילד, והגני מאמת את המעשה דברים כהווייתן.

בחתם סופר (פ"ר כי תבוא) הביא מזוהר הדיש, שמסופר שם שרבי יהודא בר אלעאי וחבריו כשהגיעו להמ"ח קללות, שלחו איגרת וכתבו בו המ"ח קללות ע"י יונה לרבי שמעון בן יוחאי שהיה אז טמון במערתו, ושאלו אותו מה יעשה ויחי' האדם, ולא יגיע אליו את התלאות והארות האלו. וכשראה רבי שמעון את האיגרת התחיל לזכות. עד שנתגלה אליו אליהו הנביא, והראה לו שכל המ"ח קללות הללו גנוזים בחוכם זכרות לרוב, ואם יחזרו בתשובה יתברכו ממעון הברכות בכל מילי דמיטב.

וידי רכון שנזכה לגילוי הברכות האלו, זכות התנא האלוקי יגן בעדינו שנזכה לכל ההשפעות בכל העינים, וכל התפילות שמתפללים שם וכאן יתקבלו לרחמים ולראון. תורתו מגן לנו, וימליץ טוב בעדינו.

שעדיין לא זכתה להעמיד דורות, וזאתה להתפלל אליו שתזכה ליסועה. ואמרה שאם תזכה להוליד בן תקרא את שמו שמעון על שם התנא האלוקי, וכשתגדל הילד ותזכה לערוך בעבורו האפשער"ן כשהוא בן ג' שנים, תבוא עמו למירון ותערוך שמה את האפשערן, ותיקח את השער שלו, ותמדוד אותם, וכאותה המדה תתן זהב להחזקת תלמידי חכמים. וחוז' מזה תערוך סעודה גדולה ביום ל"ג בעומד במירון לכל הבאים שם להשתטח על קברו. וכך הוא, ובשנת תרל"ה היתה הילד בן שלש שנים וערכה שם סעודה גדולה, והזמינה את כל הרוביה וידידיה להשתתף בשמחתה הגדולה. והיה שם שמחה גדולה, והילד הזה היה משחק שם עם הילדים, ובאמצע עלה על הגג ורח"ל נפל משם על הארץ, והשתדלו להצילה, אבל למעשה היה אחר המעשה וכבר עלה נשמתו השמימה.

ותהום כל העיר על האסון הנורא הזה, נטלה האשה את הילד ונכנסה עמו לתוך המערה, וגירסה את הציבור שהיו עומדים בתוך המערה אצל הציון הקדוש. והניחה את הילד על כיונו של רבי שמעון, ואמרה דברים חזקים, שהרי הילד הזה פעלת בעבורי, והרי קיימתי את אמרתי והגעתי עמו למירון ליום האפשערן, וכמו שצאתי עם ילד חי כן הגני רואה לחזור

שיחת קודש

שמועס לקראת פתיחת הזמן

לבחורי חבורת ישמח לב
אצל סעודת ראש חודש אייר דהאי שתא

בענין "עבודת השם אפילו ווען עס איז שווער"

א גוטן חודש! מען פארציילט אז **רבי הערשעלע זידיטשובער זי"ע** האט געהאט א גבאי א בחור, וואס קיין גרויסע חכם איז ער נישט געווען... און מ'פלעגט איהם רופן אין שטאט "מאט'ל - נער". ויהי היום און דער גבאי איז א חתן געווארען. ווען ס'איז געקומען די טאג פון די חתונה האט מען איהם געטראפען ווי ער זיצט און ער וויינט, ממש בכיות, האט מען איהם געפרעגט וואס איז די געוויין, ס'איז דאך א פריילכע טאג? האט ער געענטפערט אז סתם אזוי רופט מען איהם דאך מאט'ל נער, אבער יעצט אז ער איז א חתן געווארען גייט מען איהם רופען "מאט'ל חתן", און ער האט מורא אז ער גייט ווערן צוגעוואונט צו דעם טיטל מאט'ל חתן, און אז ווען עס גייט זיך ענדיגען די שבע ברכות און אלעס גייט צוריקגיין צו נארמעל, גייט ער מער נישט קענען פארטראגען דעם טיטל מאט'ל נער, און דערפאר וויינט ער. אזא מעשה איז געווען ביי ר' **הערשעלע זידעטשובער'ס** גבאי.

די מעשה פלעגט די **חקל יצחק זי"ע** פארציילען נאך א יו"ט, און ער פלעגט ארויסברענגען מיט דעם, אז א מענטש קען אסאך מאהל זיין א גאנצע יאהר אין א בחינה פון מאט'ל נער, אין ווען ס'קומט א יו"ט ווערט צוריק בבחינת מאט'ל חתן, מען ווערט מורא'דיג דערהויבען, און ווען ס'קומט מוצאי יו"ט הייבט דער מענטש אן צו טראכטען וואס גייט זיין דא ווייטער, גיי איך בלייבען מאט'ל חתן אדער גיי איך צוריק ווערן מאט'ל נער...און יעדער קען מאכן זיין החלטה וואס גייט זיין מיט איהם ווייטער צו ער גייט בלייבען מאט'ל חתן אדער גייט ער צוריק ווערן מאט'ל נער.

איך וויל דא רעדן א נקודה וואס איך מיין אז יעדער איינער קען ארויסנעמען פון דעם א שטארקע תועלת, עס איז מורא'דיג א וויכטיגע ענין וואס יעדער איינער קען ניצען יעדען טאג פונעם לעבן. מען פירט זיך דאך אנצוהייבען פון די וואכענדיגע סדרה וועלן מיר אנפאנגען מיט דעם. די תורה הייבט אן די וואך **"אשה כי תזריע וילדה זכר וטמאה שבעת ימים"** וכו' אז א פרוי האט א זכייא אז זי ברענגט אראפ א קינד אויפ'ן וועלט ווערט זי טמא, א וואך פאר א זכר, צוויי וואכן פאר א נקבה. פּרעגט די **חידושי הרי"ם זי"ע** א מורא'דיגע קשיא, לכאורה ווען א פרוי האט א קינד, איז עס דאך דאס די גרעסטע זאך וואס קען זיין, זי ברענגט אראפ א נשמה, א אידיש קינד, וואס די קינד גייט ברענגען נאך קינדער אויף די וועלט, דאס איז דאך די תכלית פון די בריאה, איז פארוואס ווערט זי טמא? פארוואס ווערט זי מרוחק פונעם אייבערשטען, זי קען נישט קומען אין בית המקדש, זי קען נישט מקריב זיין קיין קרבנות, לכאורה וואלט עס געדארפט זיין פונקט פארקערט, זי זאל ווערן נאך הייליגער, נישט די פארקערטע?

זאגט די **חידושי הרי"ם** א מורא'דיגע ווארט. ער ברענגט נאך א מדרש וואס זאגט אויפן פסוק **"אשא דע למרחוק, ופועלי אתן צדק, א"ר נתן מחשבין שמו של אברהם אבינו, הדא הוא דכתיב וירא את המקום מרחוק"**. זעהט מען אין דעם מדרש אז אברהם אבינו ביי די עקידה איז געווען א ענין פון "רחוק". אזוי אויך ברענגט די **חידושי הרי"ם** פונעם **זהר הקדוש** אז ווען די אייבערשטער האט געהייסען פאר אברהם אז ער זאל גיין שחט'ן יצחק, האט אברהם אבינו פארלוירען אלע זיינע מדריות, ער איז געווארען דערווייטערט פונעם אייבערשטען, און מיט דעם אלעם איז אברהם אבינו געגאנגען מיט מסירות נפש און מיט שמחה צו טוהן די רצון הבורא, ער האט נישט געפרעגט קיין קושיות אויפן באשעפער וואס וועט זיין מיט אלע הבטחות וואס די אייבערשטער האט איהם צוגעזאגט, נאר ער האט געטוהן די רצון הבורא מיט מסירות נפש. איז לכאורה וואלט דאס געדארפט זיין די גרעסטע התקרבות צום אייבערשטען וואס קען נאר זיין, וואס איז פשוט אז אברהם אבינו איז געווען אין א בחינה פון רחוק, אין א בחינה פון זיין דערווייטערט פונעם אייבערשטען? לכאורה וואלט עס געדארפט זיין פונקט פארקערט?

נאר וואס דען, אברהם אבינו האט דא געוואלט אויסלערנען א מורא'דיגע יסוד, אז אפילו ווען א מענטש פארלירט אלע זיינע מדריות קען ער נאך אלס זיין נאנט צום אייבערשטען. א בחור קען אמאהל פילען נאך בין הזמנים אז ער האט נישט קיין חשק צוריק צו גיין אין ישיבה. מען האלט נאך א לאנגע בין הזמנים, עס איז דורך א געשמאקע יום טוב, מען האט פארברענגט מיט די משפחה, מען איז אויפגעלייגט,

און מען פילט זיך אביסעל 'דיסקענקטעט' פון די גאנצע ישיבה לעבן, מען פילט אז מען האט נישט קיין שייכות צו דעם. דארף א בחור וויסען אז אזוי האט אברהם אבינו זיך געפילט בשעת די עקידה! עס איז א זוה"ק! ער האט געפילט אז ער איז ווייט פון אלעס, ער האט פארלירען אלע זיינע מדריגות. און מט דעם אלעם איז ער געגאנגען מיט מסירות נפש צו טוהן די רצון הבורא.

זאגט די **חידושי הרי"ם** אז אברהם אבינו האט מיט זיין מסירות נפש אויסגעטרעטן א וועג פאר אלע דורות, אז א איד זאל קענען דינען דעם אויבערשטען אפילו ווען ער פילט נישט קיין טעם, **און אדרבה, די אייבערשטער האט נאך אסאך מער נחת רוח פון א עבודה וואס א איד טוט ווען עס קומט איהם אן שווער. אמאהל א בחור שטייט אויף אביסעל נישט אין אזא גוטע גיסטע און ער האט נישט קיין כח יעצט צו דאווענען, אבער ער איז מחליט אז ער גייט זיך מתגבר זיין, האט די רבוש"ע א געוואלדיגע נחת רח פון דעם. א בחור האט אמאהל א נסיון אין שמירות עינים, און עס קומט איהם אן שווער זיך צו מתגבר זיין, טאקע פון דעם שעפט די אויבערשטער א מורא'דיגע נחת רוח און תענוג.**

מיט דעם יסוד איז די **חידושי הרי"ם** מסביר די פסוק, **"אשה כי תזריע וילדה זכר"** אז ס'קומט אראפ א נייע נשמה אויף די וועלט, זאגט די אויבערשטער זאל זי זיין טמא א וואך צוויי, צו ווייזען אז אפילו ווען דו ביסט ווייט, דו ביסט טמא, מיט דעם אלעם איז דא א הייליג קינד, מיט דעם אלעם ביסטו נאך אלס הייליג. אזוי שטייט אויך אין בית אהרן אז די עיקר עבודת השם איז ווען ס'קומט אן שווער, אפילו א מענטש האט נישט קיין נערווען, ס'איז איהם א טירחא, דארף ער נאך אלס דינען דעם באשעפער. און דאס איז די עיקר חיוב פון עבודת השם, און דאס איז די גרעסטע ליבשאפט וואס די אייבערשטער האט.

ס'געווען א תלמיד פונעם **רבין פון לובלין זי"ע** וואס האט געהייסען ר' שמואל מ'קארוב. ער האט געהאט אזא גדר אז ער האט קיינמאהל נישט גענומען קיין געלט פון קיין מענטשען, ער איז געווען א עני ואביון, אבער דאך האט ער קיינמאהל נישט גענומען קיין געלט פון מעטשען. איינמאהל איז געווען ערב פסח און דער ר' שמואל האט ממש נישט געהאט קיין פרוטה לפורטה, ער האט גארנישט געהאט אויף יו"ט. איז ער געזעצן ערב יום טוב אין ביהמ"ד. ווי באקאנט האט דאך די **רבי פון לובלין** געקענט זעהן פון איין עק וועלט צום צווייטען, און ער האט געזעהן ווי דער תלמיד האט נישט מיט וואס צו מאכן יום טוב. האט ער שנעל געשיקט א תלמיד וואס זאל ברענגען פאר ר' שמואל אלע צרכי יו"ט מיט א גרויסע שפע. וכך הוה, ר' שמואל

האט באקומען די אלע זאכן, און ער האט צוגעגרייט א סדר כדת היום. פארשטייט זיך אז ער איז געווען מורא'ידע פריילעך איבער די פלוצלונג'דיגע ישועה און ער האט אפגעראכטען א גאר דערהויבענע סדר, ממש מיט די גרעסטע מדריגות, ביז שפעט פארטאג'ס מיט א מורא'דיגע התלהבות.

די צווייטע נאכט איז ער געווען זייער אויסגעמוטשעט פון די ערשטע נאכט, און פאר די סדר איז ער זיך געגאנגען צולייגען אביסעל אז ער זאל האבן כח פאר די צווייטע סדר. זייענדיג גוט מיד, איז ער פארשלאפען ביז שפעט, און ער האט זיך אויפגעכאפט ממש פאר חצות. פארשטייט זיך אז ער געווען מורא'דיג מבוהל אז ער האט פארשלאפען די סדר נאכט, און בפרט אז ער האט געהאט א קפידה צו עסן די אפיקומן פאר חצות אויך די צווייטע נאכט. האט ער שנעלערהייט אפגעכאפט די הגדה אינגאנצען, קוים מיט כוונה, שנעל אפגעגעסן די אפיקומן, ממש אז די גאנצע סדר האט גענומען א האלבע שעה. פארשטייט זיך אז ר' שמאול איז געווען זייער צובראכן פון דעם.

נאך יום טוב איז ר' שמואל געקומען צום רבי'ן פון לובלין, און ווי נאר ער איז אריינגעקומען רופט זיך די חוזה אן צו איהם, "לאמיר זעהן וויאזוי עס האט אויסגעקוקט די סדרים ביי ר' שמואל, די ערשטע נאכט, נו, זייער א שוואכע סדר געווען, און עס האט נישט קיין גרויסע חשיבות, וואס האט מען פון דעם אז מען פליהט אין הימל. די צווייטע נאכט איז אבער געווען א מורא'דיגע דערהויבענע סדר און עס האט געהאט א מורא'דיגע חשיבות אין הימל. די גרעסטע קדושה פון א סדר איז ווי נידריגער מען איז".

די מוסר השכל פון דעם איז אז א מענטש מיינט אסאך מאהל אז ווען ער גייט האבן א מורא'דיגע דאווענען, דעמאלסט גייט עס האבן א חשיבות, אבער די אמת איז נישט אזוי, בפרט היינט ווען די גשמיות אויפן וועלט איז אזוי גרויס, און עס איז מורא'דיג שווער ריכטיג צו דינען דעם אייבערשטען. אזוי ווי תוספות זאגט אין מסכת עבודה זרה אז ווי מער גשמיות איז דא, אלס ווייניגער רחמינות קען זיין. און ממילא א בחור וואס שטארקט זיך און ער קומט אין ישיבה, כאטש דעם וואס אויפן גאס ציהט איהם אנדערע זאכן, האט עס א מורא'דיגע חשיבות אין הימל.

בפרט ווען מען הייבט אן א זוממער זמן, וואס עס שטייט דאך אין אלע ספרים אז די טעם פארוואס מען לערנט פרקי אבות פונקט אין די זוממער, איז וויבאלד אין די זוממער איז דאך געווענליך א פייער וועטער אינדערויסען, און דעם מענטש פילט אז ער וויל זיך דרייען מער אינדערויסען, און ממילא מאכט זיך פאר די מענטש מער

נסיונות, דארף מען לערנען פרקי אבות צו וויסען וויאזוי זיך אפצוהיטען. איז ממילא אז מען גייט אריין אין א זוממער זמן איז זייער וויכטיג צו וויסען אז מען גייט אין ישיבה אפילו עס איז שווער, האט עס אסאך א גרעסערע חשיבות. בפרט ווען מען גייט גיין אין קעמפ וואס איז א פלאץ ווי מען קען שטארק שטייגען אבער עס קען אויך ח"ו זיין פארקערט. דארף מען וויסען אז וואס מען איז זיך מתגבר ווען עס איז שווער האט עס א סאך גרעסערע חשיבות אין הימל.

זאל די אייבערשטער העלפן אז מען זאל קענען האבן א גרויסע התחזקות אויף ווייטער, און מען זאל נישט ווערן מאט'ל נער נאר בלייבען מאט'ל חתן, מען זאל מיט נעמען אלע השפעות פון דעם יום טוב פסח, מען זאל מיטנעמען די אמונה וואס ענקערע עלטערען האבן אריינגלעלייגט אין ענק דורכאויס די יום טוב פסח. ענקערע עלטערען זאלן זעהן פון ענק אסאך נחת, און עס זאך זיין אזוי ווי עס שטייט אז אייר איז ראשי תיבות אני ה' רופאיך, מען זאך האבן א ריכטיגע רפואה ברוחניות ובגשמיות, און מען זאל קענען מאכן א ריכטיגע הכנה צו קבלת התורה, און מען זאל זוכה זיין צו די גאולה שלימה במהרה בימינו, אמן.

הגליון נתנדב

ע"י הרוצה בעילם שמו

לזכות התנא האלקי רשב"י

הננו בזה להודיע לכל הצבור שיחיו שבועז"ה
תאו ואתכונשו בהילולא דבר יחזא

ביום ב' פ' בה"ב - ליל ל"ג בעומר

יתקיים

מעמד הדלקה

לכבוד התנא האלקי רבן שמעון בר יוחאי זי"ע
על יד בית מדרשינו
בתופים ובמחולות ובריקודין של מצוה
בהשתתפות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

סדר המעמד

כ"ק אדמו"ר שליט"א יתפלל מעריב

בשעה 9:15

הדלקה

9:45

ואח"כ עריכת השלחן
בהיכל בית מדרשינו

תורתו מגן לנו, היא מאירת עינינו, הוא ימליץ טוב בעדינו

